

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 25 (2)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1 Aprila 1925

PATENTNI SPIS BR. 2701

LEO SCHABENSKY, FABRIKANT, WIENER-NEUSTADT, AUSTRIJA.

Uredenje na Bikfordovim mašinama za pletenje fitilja za izradu dvojno-ili višestruko uvijenih fitilja.

Prijava od 19 decembra 1923.

Važi od 1 marta 1924.

Do sada su se morale za izradu višestruko upredenih fitilja upotrebljavati naročite mašine, koje se do duše u gradnji slažu sa običnim mašinama za predenje, sem što na mesto levka za punjenje i kotura za namotavanje kaura, imaju puno motavilo. Raspored kotura se zadržava i dalje, samo se poslednji kreće u suprotnom pravcu kao kod običnih mašina za pletenje fitilja.

Pronalazak se odnosi na uređenje na Bikfordovim mašinama za predenje, koje omogućava, da se na mašinama, koje služe za izradu jednostruku upredenih fitilja, proizvode i dvostruko ili višestruko upredeni fitilji. Zbog toga se levak za barute zajedno sa vodilom fitilja uklanja od kotura i zamjenjuje razdeliocem fitilja, koji se sastoji iz jednog prstena za držanje i jednog prstena za podeštu. U mestu sprave za hvatanje i vodilu za fitilj sa kotura raspoređen je razdelioc sličan razdeliocu gornjeg ranjira (ploče) ali bez prstena za držanje. Na mesto srednjeg konca provedeni prosti fitilj postaje dvostruki ili višestruki predenjem jednoga ili oba kotura, prema tome kako su zaposleni.

Za izradu dvostruko ili višestruko upredenih fitilja služeće mašine, mogu se upotrebiti a da se pri tom ne menja ništa u načinu pogona u fabrikama, koje osim običnih ne trebaju više za izradu i višestruko upredene fitilje zato, kao i dosad, što moraju postaviti dve vrste mašina, što, po sebi se razume, ima znatnog uticaja na iskorišćenje prostora u fabričnom postrojenju i na troškova mašinske instalacije.

Nacrt pokazuje u sl. 1 u pogledu sa strane shodno izmenjenu Bikfordovu mašinu za predenje fitilja, sl. 2 pokazuje delom u preseku, gornji razvodnik konca sa prstenom za držanje.

Da bi se na Bikfordovojoj mašini, koja služi za jednostruku fitilje, mogli izrađivati i dvostruko ili višestruko upredeni fitilji, prazni se levak 1 za barut, uklanja se sa kotura 2 mera za barut zajedno sa vodilom konca i spravom za hvatanje i zamjenjuje običnim razvodnikom 3 konca, koji se sastoji iz jednog prstena za držanje 3¹ i jednog prstena 3¹¹ koji se sastoji iz deset rupa (sl. 2). Prsten za držanje mora se rasporediti ispred konca koji ide na niže sa kalema 4 usled bojazni da se isti ne zamrsi.

I sa kotura 4 Birkfordove mašine skida se sprava za hvatanje kao i vodilo za konac. Ovi se delovi ne zamjenjuju ako se rade dvostruki upredeni fitilji; za višestruko upredene fitilje kakvi su potrebni za marinске svrhe i za rušenja pod vodom, raspoređuje se na koturu 4, koji je uređen za 6 konaca i ima oblik sličan razvodniku žica 3 na koturu 2, sem što ovde prsten za držanje otpada, pošto razvodni prsten leži od prilike na polovini kotura 7 te se otuda ne može desiti mršenje konca koji se odmotavaju sa kotura.

Izrada dvostruko upredenih fitilja vrši se tako, da se u mesto srednjeg konca, koji je priveden levkom 1 za barut u cilju olakšanja dovoda baruta, dovodi prosti gotovi fitilj a sa motavila 8 preko kalema 9, značke 10 i preko kalemova 11 i 12 na koturu za pune

kanure, koja je pokrivena od remenskog kotura 13. Ovde se fitilj upreda sa deset žica, koje dolaze sa kanura 4 i preko kotura 5, kome se prilikom izrade dvostruko upredeni fitilji ne nalaze nikakve kanure, dolazi preko više ižljebljenog kalema 14 na motavilo 15.

Ako treba da se rade trostruko upredeni fitilji, onda se sa kotura 2 dolazeći dvostruki fitilj 6 uporedi na kotur 5 za premotavanje kanura sa šest žica, koje dolaze od kanura 7. Pošto kotur 6, teran koturom 16 ide u obrnutom pravcu od pravca obrtanja kotura sa punim kanurama, to se premotavanje vrši u obrnutom pravcu.

Dvostruki fitilji za rudarske svrhe, koji ne moraju biti naročito otporni prema vodi, mogu se u cilju uštede materijala tako izradivati, da se sa motavila 8 dolazeći prosti fitilj premotava sa šest konca samo na koturu 5, dok se kalemi sa kotura 2 skidaju.

Patentni zahtev:

Uređenje na Bikfordovim mašinama za pređenje fitilja dvostruko ili višeslučko upredenih fitilja, naznačeno time, što su levak za barut, zajedno sa vodilom konca i sprave za hvatanje uklonjene sa kotura sa pune kanure i što su zamenjeni razvodnikom za konac, koji se sastoji iz prstena za držanje i prstena za razvodjenje, dok je u mesto sprave za hvatanje i vodila za konac na koturu za premotavanje kanura raspoređen jedan razvodnik, koji ne potrebuje prsten za držanje, tako da se na mesto srednjeg konca premotavanjem prostog gotovog fitilja mogu proizvoditi dvostruko ili višestruko upredeni fitilji, prema tome da li radi jedan ili oba kotura sa kanurama.

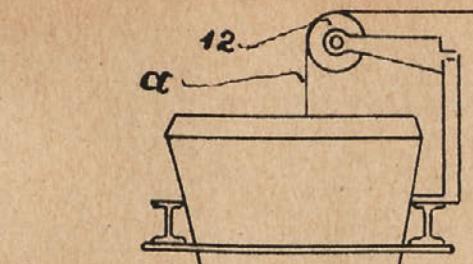

Fig. 1.

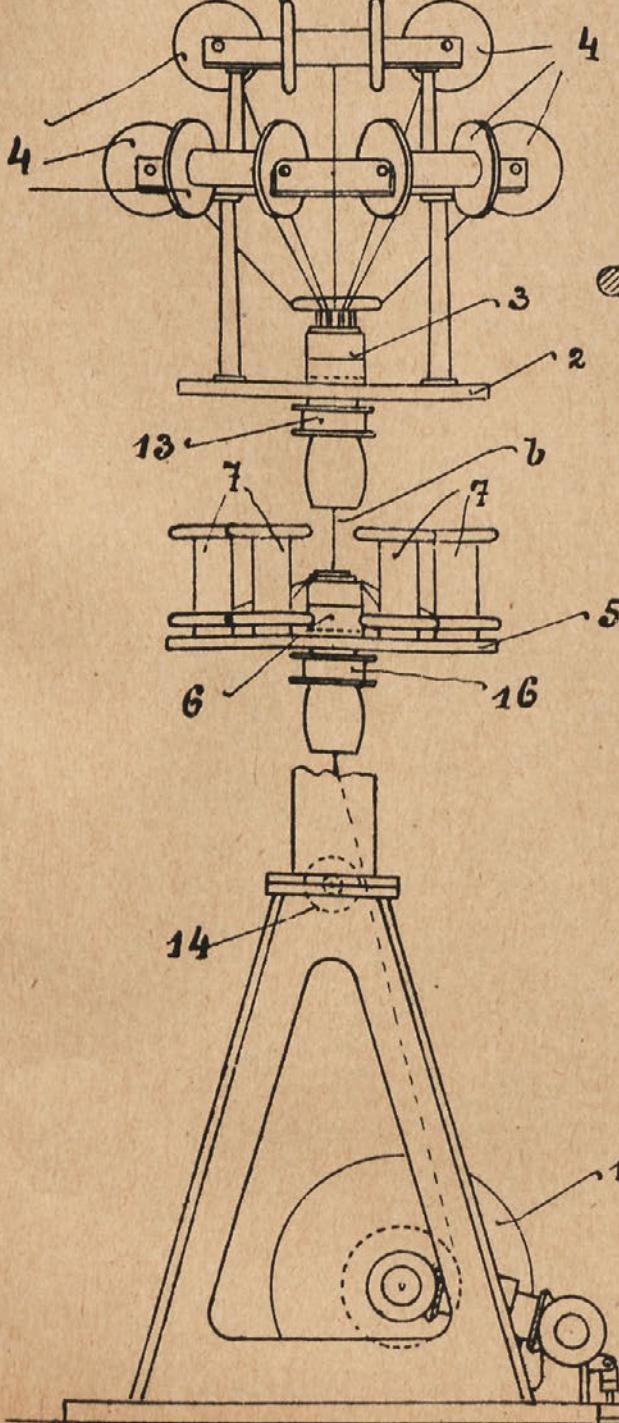

Fig. 2.

